

Wypracowanie pt.

„Jak użyłam się w czasie okupacji”

Zyrardów. Małe miasto położone 40 km od Warszawy, a mające nie więcej, jak 25 tys. mieszkańców, z których 80% przypada na braci robotników. Bo trzeba nam wiedzieć, samo miasto jest ośrodkiem fabrycznym, który zatrudnia prawie całą ludność miasta. I właśnie w tym robotniczym miasteczku, gdzie zdawałoby się, że kultura stoi na niskim poziomie jest więcej na odwrót. Przez cały okres okupacji, mianowicie od r. 18 1940 w Zyrardowie rozwinięta była sieć tajnego gimnazjum i liceum, a także prywatnego nauczania przedmiotów z zakresu historii polnych, o których to przedmiotów surowo zabroniono nauczać. Była to historia Polski i geografia. To nie jest tak łatwo, wiadoma teraz powieść, że nauka w czasie okupacji to nie takie straszenie. To bardzo poważna i coraz więcej tak nauczycieli, jak uczniów na odpowiedzialności przed własnym, który chciał, aby dla narodu polski zupełnie zabrać kulturę, a co za tym idzie polskość. Ja zrobiłem od roku 1943 korektem z nauki w tajnym gimnazjum, które obejmowało w kompletach całe miasteczko. Dyrektorem naszego gimn. i liceum był p. prof. Siębiński, który sam wykładał nam matematykę. Wówczas cała, więcej niż podzielała było na komplety liczące co najmniej 7 osób. I tak w r. ubiegłym, komplety lic. III-iej było aż pięć. Profesorowie względnie profesorki chodzili od kompletu do kompletu przez cały dzień. Trzeba zaznaczyć, że ofiarności polskiego nauczyciela w czasie okupacji było bardzo wielka i zasługuje na godną pochwałę i wzmiankę. Samo nau-

M
1976

osam

czasie następczo dwie brudnicie zę strony warunków
 behawioralnych, bo Polacy przeważnie mieli małe i
 mieszkalnia, gdyż wujkowie najwięcej zajmowali
 i pracowali się kłucy. Lekcje odbywały się przeważnie
 w każdym czasie, czy wczasy po kole, codziennie
 gwarantując. W nim były lekcje dla erysto, a to
 z tego względu, że w domu tym nie mieszkał nikt
 ani podjętym, ani wreszcie nastawienym do nauki
 polskiej. Przy dwóch matrych stolicach warem z
 wianych musiało się pamiętać 8 osób, dla których
 nie stanowiło straszenia ani kłopotu i w takim czasie
 uczniom pójścia od siebie, co stało się wiesz-
 kiem, wówczas gdy stawała się taka masa
 pamiętać 4 osoby. Podróż leżącą brzoła ut
 i było czasem brzo w mieście profesor wykła-
 dający dawno przedtem. Po upływie tego czasu
 psychologii drugi profesor, czy profesor i rachy-
 nawa się następnie leżąc. Zdawało się, że na
 mieszcie było mieszkalnie. W tym czasie, wówczas
 ktoś z grona profesorów lub z warem kłódkę
 nie psychologów. W takim wypadku po lekcji ktoś
 z uczniów dowiadywał się o program i czy coś
 się nie stało, programowi zawiadani profesorów
 lub innego. Same drogi do dawnej kłódkę,
 gdzie leżące musiały się odbywać, były nie-
 pełna, bo zaudani uczniowie patrzyli albo
 codziennie, gdyż robocizni kupili, czy też e

mówcas magłoby ni' de stacienci. To teri mowelnie
 kiziki isemny, mowio ni' na piewiach, piewa-
 same pastiem, icby nie wyposyiy i' syblim
 kroliem sio ni' dalej, na lewej. Ji jalu' trudnosc
 treba byio z'p'stawac, icby dostac kiziki' potrzebne
 do nauki. Lworem byiy, ale bardzo malo,
 po kilku mowach miaio jedyn kizik do danego
 przedmiatu. Podrewni byiy przedwojennych
 wydawnictw. Program nauki obowiazujai med
 rolu 1940 i do niego dostawano byie nauke.
 Samo sp'kocistwo polnie bardzo psychologicznie inko-
 unnowano ni' do tajnego numeraria, dowodem
 tego moie byie, ze fakt, ze gdyi randomni poj'e
 wili ni' na danej ulicy, wozar seriedni zawiado-
 miati komplet i profesora o nicher p'eczeictwie.
 Mowcas nauka nastawiana p'ewypena, a komplet
 porchodiu ni' do danow. Istalimni erony nauka
 byio prowadzona intensywniej, ale tylo' ctery
 dni w tygodniu. Awantek i' robota na wzajem
 komplecie byiy walu. Korich komplet miai swoje
 dwa dni walu. Profesorowie jak i uczniowie
 bardzo byli s' soba zenci, stowuch byi bardzo
 serdeczym, kradc imimim, cy to profesora, cy dyrek-
 tora stehodrene byiy na hasolym komplecie, bardzo
 unowypici. Korilego rolu na kaizen unowdnam, byi wie
 erach p'riekwalim, ktory w nas majorejciej unowdnam
 byi w kol. Faunna. No. namym komplecie

177,
76

były wtedy drzewami i dwóch ciępeń. Była
nas dobrze srańtha. Haupteky przeważnie takie.
nawet były, tak, że jednokowy porian umyślony
wzrost był brany przed uwagą. Wzrostowi stabi
organizowani byli walcem w inny stabiory poriane.
Każ Hauptek był jedynym z niezmiernie, w nich
kuchielisny, z jakim trudem psychodni nam się uwić,
preto przykładałisny ni do nauki z eoyich zid.
Część do nauki nas idęca, eulisny jej potrzebę,
preto umielisny ocenić jej wartość.
Jeżeli eulistic to bardzo eoyich wamual uwić się,
eoyi umiatau mawunsi fenapae w sklepie, para
dym wyjęć się danyu, upodować obiad, eobrie
leżeje, no i na te leżę leżeje iść. Leżeje były
albo przed - albo po południu, rakiy od plom
i chelienisici, jakie ci stiaakuy. Jedynemu
wzrostu ni i w ten sposób przeważnie kt. I - II - III -
epimarijnu. Peror dlatepo jencu nas chodę
do III - ej, bo w r. ubiqsny mi stiaiensten eoyej
o. tu mi mofianu być puyjta ber epraninu.
Jaki przedstawia ni moja nauka w eoyie
chupoyi mienicelnej.

M. Larysha.

Włodzawek. 21-VI-46r.

II Państwo. Lic. i Lijnu.
im. M. Kowpuchij
we Włodzawku
Woj. Pomorskie